

No més drets sense devers. No més devers sense drets. Els drets individuals són imprescriptibles; legisla- cions é INGANANTIBLES. • Legislar la Llibertat baix pretext de garantir-la, és cometre atentat contra ella. • La llibertat propia acaba allí hont comença la llibertat ajena. És lícit, doncs, al individu fer tot lo que no perjudiqui a un altre. • La caritat, qu'enalteix al qui la fa humiliant al qui la reb, té d'esser substituïda per la solidaritat, qu'agermana y nivella als que la practican. • Mentres el món no es compongui de sers lliures, iguals é inteligents, no pod haverhi pau entre la rassa humana.

PERIÒDIC POLÍTIC VERMELL

LA TRAMONTANA defensa els principis lliberals més avançats, sense atenuants de cap mena. • LA TRAMONTANA és altament moralista, tenint per base fonamental de la moralitat el respecte á totas las idees y la germanó de tots els pobles. • LA TRAMONTANA en política defensa sempre al més avançat contra el més reaccionari, y sosté la necessitat d'una gran reforma social que transformi el modo de ser del productor, aruy supeditat al capitalisme. • LA TRAMONTANA no està afiliada á cap partit, servint els interessos generals de la llibertat sens compromissos ni preocupacions de sectari.

La salut del poble és la suprema llei

La TRAMONTANA és el periòdic qu'es publica en idioma català més avançat en idees polítiques, religioses y d'economia social

El Treball és la primera necessitat

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Espanya, 1 pesseta trimestre. — Estranger, 2
Las suscripciones se pagan per anticipat

ADMINISTRACIÓ: Carrer de Ponent, n.º 1, 1.ª, BARCELONA

Per la pagosa s'admeten libranças del Giro Mútuo, lletres de facil cobro y sellos de 15 cèntims. No s'admeten libranças especials de periòdics.

PREUS DE VENDA

Número solt, 5 cèntims. — 30 exemplars, 1 pu.
Surte á llum puntualment cada diuenres

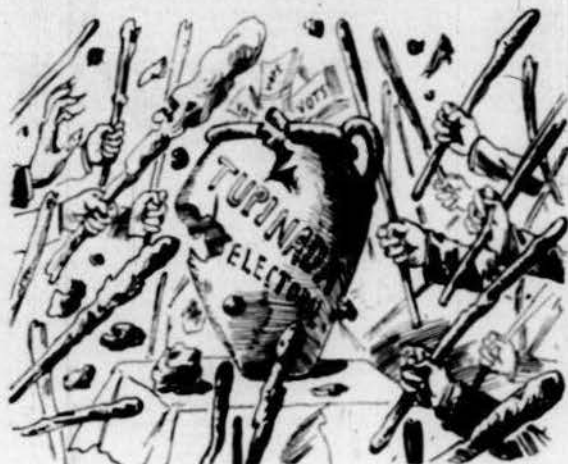
CASTANYAS

Castanyada madrilenya

Castanyas de cristiá

Castanyas peladas

Calentas y grossas y... am fulla

SUSCRIPCIÓN VOLUNTARIA

a favor de la mare, esposa y fills de Pallás y de las familias dels presos

a consecuencia de l'atentat del 24 Setembre en la Gran Via

Table with 2 columns: Donator name and amount in Pesetas. Includes entries like 'Tres ó quatre amigs de Manlleu, 1'30', 'De l'Horta, 2', 'De Sant Celoni, 1', etc.

Table with 2 columns: Donator name and amount in Pesetas. Includes entries like 'De l'Horta, 2', 'De Sant Celoni, 1', 'De l'Horta, 2', etc.

Table with 2 columns: Donator name and amount in Pesetas. Includes entries like 'De l'Horta, 2', 'De Sant Celoni, 1', 'De l'Horta, 2', etc.

Table with 2 columns: Donator name and amount in Pesetas. Includes entries like 'De l'Horta, 2', 'De Sant Celoni, 1', 'De l'Horta, 2', etc.

Table with 2 columns: Donator name and amount in Pesetas. Includes entries like 'De l'Horta, 2', 'De Sant Celoni, 1', 'De l'Horta, 2', etc.

Table with 2 columns: Donator name and amount in Pesetas. Includes entries like 'De l'Horta, 2', 'De Sant Celoni, 1', 'De l'Horta, 2', etc.

Table with 2 columns: Donator name and amount in Pesetas. Includes entries like 'De l'Horta, 2', 'De Sant Celoni, 1', 'De l'Horta, 2', etc.

Table with 2 columns: Donator name and amount in Pesetas. Includes entries like 'De l'Horta, 2', 'De Sant Celoni, 1', 'De l'Horta, 2', etc.

Table with 2 columns: Donator name and amount in Pesetas. Includes entries like 'De l'Horta, 2', 'De Sant Celoni, 1', 'De l'Horta, 2', etc.

Table with 2 columns: Donator name and amount in Pesetas. Includes entries like 'De l'Horta, 2', 'De Sant Celoni, 1', 'De l'Horta, 2', etc.

Table with 2 columns: Donator name and amount in Pesetas. Includes entries like 'De l'Horta, 2', 'De Sant Celoni, 1', 'De l'Horta, 2', etc.

Las 225 pesetas s'han repartit á las 30 familias se-guents. Donante 750 pesetas á cada una.

SEGON REPARTO SET. 26 DE OCTUBRE

Familia P. Pallás - Josep Alcoy - Francisco Abaya - Manel Barbera - Francisco Vaqué - Anton Coli y Roa - Josep Monton - Josep Sabat - Manel Archs - Joan Carbonell - Josep Sans Dalmau - Francisco Manresa - Tomas Pessarrodona - Isidro Miró - Martí Borrás - Juli Martínez - Joan Gavaldà - Josep Gabarro Liul - Emili Hoqas - Benet Peití - Antoni Tomas - August Manció - Pere Moré - Antoni Torras - Francisco Puqueras - Marias Gabarro - Ramon Ruiz - Rafael Sillan - Joan Mestres - Hectorre Lluigi - Total 30 families á 750 ptas. cada una, son ptas. 225 00.

POCA LATXA Y MOLTA BARRA

Els nostros lectors recordaran qu'avuy fa quinze dias publicavam en la secció de Mal Temps un sueltó encaminat á censurar la conducta de La Campana de Gracia, que -deyam nosaltros- publicant una que volia ser biografia de Paulino Pallás, deixava anar l'emmatzinada idea de qu'el fusellat de Montjuic era un gandul y un mal pare y mal espos.

Doncs bé: el semanari possibilista avuy anti-castelari, descendint, per fi, de las olimpicas alturas de las sevas antigas baladronadas que li privavan de contendir am qualsevulga altre semanari catalá pel temor de fer de reclam, segons deya sense donarsen vergonya, va dedicarnos la semana passada tot el seu primer article de fondo, que titulava ¿Tramontana ó Bandereta? escrit a consecuencia de la publicació del sueltó nostro á que fem referencia anteriorment.

Tractantse de fets de la vida de Pallás publicats per La Campana de Gracia, fets quina exactitud nosaltros varem negar y quina inoportunitat de publicació ens va mereixre forta censura, natural era qu'al volem replicar La Campana tingues de concretar logicament la seva missió á dos extrems: á proyar qu'eran exactes els fets inominiosos, negats per nosaltros y afirmats per ella, de la vida íntima de Pallás, y, més encare qu'aixó, á demostrar que no havia estat inconvenient -altro és el seu verdader nom- al publicar aquelles inominiosas inexactituds quan encare estavan calentes las cenbras del fusellat de Montjuic y rajava abundant plor de dol dels ulls de la seva atribulada familia.

Mes d'aixó, qu'era lo natural y no podia escaparsen cap periódic qu'en alguna cosa estimes la seva formalitat, n'ha fugit La Campana de Gracia com d'escaldrarse: sens dubte per estar convensuda de qu'era irremitable l'argumentació sentada per nosaltros, y fugint per la tangent d'una manera que li fa tant poc favor com demostra el veri que la corseca en aquest assumpto, descendeix al socorregut sistema de la escandalosa argumentació del mes ho ets tu, volent tirarros en cara una pila d'impertinencias y pretenint posarros en evidencia devant dels seus llegidors com á modelos d'inconsequencia, que l'ataquem sense to ni so, y fins deixant anar un si és no és l'atribució d'havernos nosaltros empassat cap als jesuitas (!)...

Com qu'á La TRAMONTANA no hi ha gent com certs regidors que á l'Ajuntament fan conxorras am l'arcalde y desde els seus periódics el censuran; com entre nosaltros no hi ha qui assisteixi devotament á solemnes funcions religiosas y apadrini monjas pera després voler passar plassa d'anticlerical; com en las nostras tareas periódicas no escribim per monarquias y per republicans á la vegada, buscant el rosegó á costa de la consecuencia; com el nostro periódic no cambia cada dia d'opinions y de partit; com, en una paraula, no fem res de lo molt que en materia de consecuencia ha fet La Campana de Gracia y alguns dels seus prohoms, no tenim pera què teme el donarli gust descendint á fernos càrreg de totes las... impertinencias (per no donarli altro nom) qu'estampa en el seu article, y deixarlas plienament contestadas, pera que una altra vegada sapiga millor ahont posa els peus al pretendre ficarse á casa nostra, en quina porta s'hi té de deixar la bruticia que portan á las sabatas tots els qu'es tican al camp de la politica per ferhi carrera.

Al fugir La Campana de Gracia del terreno de la verdadera qüestió y ficarse á argumentar com baladrer escandalós cridant ¡Mes ho ets tu!, diu que nosaltros «no podiam jutjar ni calificar l'atentat de la Gran Via en la forma en que van ferho, més propi d'un burges que d'un anarquista».

En primer llog, consti que La Campana de Gracia ha aplaudit repetidament que hi hagues anarquistas que condemnassin aquets procediments.

En el meteix article que nosaltros havem censurat s'hi llegeix lo següent:

L'us d'aquets medis bárbaros està vist y comprovat qu'és contraproductiu. Els meteixos periódics anarquistas no han tingut cap empay en condemnarlos á una manera categorica y terminant.

De modo que de primer eran medis bárbaros que feyan bé en condemnar els meteixos periódics anarquistas (cap com La TRAMONTANA ho ha condemnat d'una manera tant categorica y terminant) y després resulta qu'el calificarho aixís és més propi d'un burges que d'un anarquista. ¿Es aixis com entén la consecuencia La Campana de Gracia? De primer està bé aquest criteri en els anarquistas, y després, al censurarla per lo dit contra en Pallás, surt am l'estirabot de qu'aquell criteri és més propi d'un burges que d'un anarquista? ¿Com quedem? ¿No es dona pena La Campana de Gracia d'aquesta plansa? Doncs ella, meteixa. Nosaltros, que no tenim may dels criteris per una meteixa cosa, continuem avuy creyent lo meteix qu'abans, durant y després de l'atentat de la Gran Via: qu'el dinamiterisme es bárbaro, contraproductiu y contrari á las meteixes ideas anarquistas, que creyem estàn encare en el seu periodo de propaganda, si bé aixó no ens priva d'explicarnos actes com els d'en Pallás portats á terme per personas tant honradas com el primer, però desequilibrats per la miseria ó altres causas tangibles, imbuïts per una exageració de las ideas ó sugestionats per una desitj irresistible de ferse justicia violenta per la seva propia mà al contemplar el cúmul d'injusticias de qu'està plena la societat present. ¿Va comprenten la nostra consecuencia La Campana de Gracia? Si no podó no vol compendrela, pitjor per ella.

Nosaltros aquestas nostras conviccions las proclamem ben altas per tot arreu, igual entre anarquistas qu'entre els demés obrers y qu'entre burgesos; y si ens censuran, ens té sense cuydado, y si ens aplaudeixen, també, perque may la farsa ni l'hipocresia entrarà en el nostro cor, costi lo que costi y pesi á qui pesi, perque aixó entenem qu'és lo que fa á l'home noble y formal en las ideas...

Peró tot aixó és res al costat de lo que continúa dihent La Campana de Gracia pera provar la nostra inconsequencia.

Amb una barra que no n'hi ha exemple més que recordant á certs politics de la restauració, fa argument l'articulista de La Campana de Gracia de que hagi cambiat La TRAMONTANA certs lemas de color anticlerical de las arreadas que van á la cabecera del periódic, sustituintlos per altres qu'ella diu que «no tenen res d'avansats y si molt de nyonyos é insustanciais», per lo qual afegeix am tota la poca latxa del món que «li fan molta olor de jesuita».

De lo qu'à mi en fa olor La Campana de Gracia és d'una cosa molt pitjor que de jesuita, y cuydado si creure que s'en necessita de maldat pera suposarla superior á la dels seráfics companys de Jesús!

Si el degà dels semanaris catalans no vol recordarse de com van desaparèixe els lemas de sabor anticlerical y la tiara de la cabecera, li anem á fer menjar unas quantas cues de pansa pera recordarli, encare que siga molestent als nostros lectors, que de segur en deuen recordar molt bé l'historia.

Era l'istiu del any passat. Durant els mesos de Juny y Juliol una furiosa pluja de denuncias del ministeri fiscal queya demunt nostro. Una sola frase, una sola paraula de sabor anticlerical, que passava en La Campana de Gracia, determinava en nosaltros una denuncia. Y per si aixó no fos prou, dgrerra d'aquesta persecució fiscal en vingué una de pitjor: la de La Fula.

Tots els numeros del mes d'Agost de l'any passat y quasi tots els del Setembre van ser denunciats per La Fula, denunciante els lemas anticlericals de las arreadas de la cabecera. Y nosaltros varem continuar publicantlos. Y un dia, mentres es tirava el n.º 582 de La TRAMONTANA, corresponent al dia 23 de Setembre de l'any passat, va presentarse el jutjat á l'impremta, y el propi jutge del districte del Parque, don Xavier Muñoz y Gamiz, va decretar el sequestro de las cabeceras á que aludeix La Campana de Gracia, y va emportarlas, ja qu'eran d'una pesa per estar estereotipadas, tenint de sortir

aquell número una petita part d'ell am els conabuts lemas y el resto am dugas ratllas de través en el llog de las arrecadats explicant qu'el jutjat s'havia apoderat d'ellas. Y pocs dias després entrava a la presó el director d'aquet peiròdic fins qu'és va fer fiança metàlica de 3000 pessetas pera prestar en una de las causas en qu'estavan denunciats els ditxosos lemas anticlericals que tant censura *La Campana de Gracia* qu'els haguem tret... quan teniam DIVUYT CAUSAS CRIMINALS DEMUNT y el Jutjat ens lo feya fer PER FORSA y s'apoderava d'ells.

[Y an això li diu *La Campana de Gracia* fer olor de jesuïta y posarse per *canguelo*—són las sevas paraulas textuais—*La Fulla dels Pares de familia!*...]

«Què tenim de dirli a *La Campana de Gracia* després de recordarli aquets fets y de ferli present qu'à consciència d'aquella reixada de denúncias tenim ja demunt una condemna de prop de quatre anys de presiri, apart de las absolucions logrades y las causas que quedan encare pendants? Res: an això no es podria constestar am prou serenitat, perquè l'indignació vessa del cor devant d'un exabrupte de tant mala fe com s'ha permès el semmanari de la Rambla del Mitj.

«Lo menos que pod dirseli és que lo qu'ha fet demostra possehir, però en un gran excessivament exorbitant, una desaprensió que pod resumirse en las següents paraulas:

POCA LATXÀ Y MOLTA BARRA.

Y consti, per acabar, pesi lo que vulgui a *La Campana de Gracia*, que la qüestió queda en peu.

Ella ha dit d'en Pallàs, pocs dias després de fusellat, que «Tal vegada la posició qu'ell creya qu'algun dia havia de tenir la seva dona l'inclinaren a fantasiar, encerrari l'assiduidat en lo treball,» concepte altament injuriós, puix el tracta de gandul. Ella, després d'afirmar graves desavinensas en el matrimoni, pregunta am danyina intenció: «¿Es cert que Pallàs maltracta a la seva dona? ¿Es cert que se li va empenyar tota la roba?» Ella, després de presentar de modo inconvenient desunit al matrimoni, diu que «aquesta separació no durà molt, perquè ella, s'entornà de nou pel seu marit, s'entornà a viure amb ell, resignada a tot,» lo qual és més injuriós encare que lo apuntat fins aquí. Ella, en una paraula, descendent d'una manera innoble en la vida privada de Pallàs, fins en aquells actes més íntims, remou las cendras calentes d'un justiciari pera ferli uns funerals d'ignominia pública, y això nosaltros ho censurem, considerantho indigne, y li neguem la veritat de molts dels fets estampats, y a tot això *La Campana de Gracia* no hi diu res y prestant insultarnos amb una argumentació d'escàndol y de mala fe qu'es torna desseguida en contra d'ella tant bon punt l'havem analisada una mica.

Aquets són els fets, y contra això no hi caben subterfugis. Pod *La Campana de Gracia* provar que son exactas totas aquellas injuriosas apreciaciones y que no ha fet mal fet publicant aquella biografia d'en Pallàs? Vingan arguments y els discutirem... ¿No sab com sortirse del embull en que voluntariaments ha ficat escoltantse a qui no devia y fent lo que no tenia d'haver fet? Doncs calli y aprenqui per un altra vegada, ja qu'acudint a fer un saltreix de la polèmica no té may de guanyarhi el qui tantas tacas porta a sobre posantse risa-risa de qui sempre ha anat molt net de conciencia y no té cap ceba que li fassi courre els ulls.

EPITAFIS

Al constar d'aquesta acció, abent no s'acosta ningú, hi jau el sentit comu de *La Campana de Gracia*.

Aquí encolornada està la vergonya d'en P. K. (Li va entrar en P. del O. quan va entrà a ser regidó.)

A dintre d'aquet fossar, obrat entre roca y roca, ha de venirhi a morir aquell que campanya toca.

Al fons d'essa fossa trista, qu'emana tal pestilència, jau en pau la consciència del que ja possiblist.

Jau aquí, en terra colgat, un qu'en vida sigut honorat. (Ja deya be al dr' en Ramon qu'els honorats fugen del món.)

Sota aquest mont de bruticia... hi reposa la justícia.

Descansa mossen Bríó desasota d'aquesta flosa. Cada mes feya un sermó contra la prostitució (y no feya ell altra cosa).

Jau, entre aquets rocs d'aquí, la conciencia d'un butal.

A dintre d'aquet forat, en santa pau y quietat, hi reposa la virtut, que del món l'han espulsat.

Aquí, mitj colgat d'argila, en pau reposa un obrer. Si mala vida tingué, passa, al menys, la mort tranquila. Vint anys per un treball, y al burges tant va enriqueir, qu'el dia que va morir... a un altro obrer va llogar.

Dins d'els ninxo sepulcral que tenim present aquí, hi reposa la moral d'un fullia de pergami.

Aquí dorm el somni etern el prestigi del govern.

Hi hà enterrat en 'quet recó un qu'era de la puó. Sigut en vida tant galvana, que va mourre de... gana.

Aquet clot d'aquí present espera a la... tirania, que va mourit lentament.

Dins d'els sumptuosos panteó, hont hi brilla la riquesa, reposa don Pau Franquesa, natural de Castià. Sigut honorat com el melló; no conseguí may el mal; possehia un capital, y las rentes que li dona en fer be las dedució, deixant d'el... a tal per tal.

El qu'aquí dintre reposa mitj metró d'alçada feya, y es va matar perquè deya que no volia fer moss.

En aquesta sepultura, y en mitj d'essa porqueria de clot, cussa y podrirada, reposa... la burgesia.

DONISMO BARBARA

Ats si qu'els morrets (no els del ministeri, sinó els dels voltants de Melilla) ens han posat una bona manxiula a l'honor nacional.

Un descalbro regular en las accions de divendres y dissapte de la semmana passada, acabant am la mort del general Margallo, que, volgent emular las glorias d'en Prim a Castillejos, en llog de faixa va trobar caixa.

L'esvorant a l'amor patriòtic no és pas lo que més sento en aquest descalbro de la patria, sinó las vidas dels pobres soldats que van perdre sense esperança de cap recompensa que valgués la pena en cas de que la més brillant victoria hagués coronat els seus patriòtics esforços.

Qu'un general es fassi matar ó desàiti temerari a la mort pera trobar la recompensa si en surt viu, no em sembla mal: lo que no trobo prou bé és qu'es tinga de jugar la vida si us plau per fora el proletari, que ni té interessos a la patria que defensa ni logrà més recompensas al seu valor que la de tenir d'anar a implorar la caritat pública si perd un bras ó una cama en las guerras.

Mes deixemnos de filosofias guerreras, qu'encare hi podriam pendre mal, y procurem entusiasmarnos seguint la corrent general, esperant que la patria ofesa sabrà rentar am sang marroca la taca qu'ens ha caygut a la bandera, deixantla més neta qu'una patena per admiració de las nacions europeas y de las futuras generacions, etc., etc.

¿No els sembla que ja m'explico com un

patriota dels que fan manifestacions dient aixequemse y... aneuhi?

Els ministerials donan las culpas dels descalabros soferts en las accions del 27 y 28 a Melilla, al general Margallo.

Sempre el carregat el mort a un mort ha sigut una cosa molt cómoda.

Però ¿què redimontri té aquet cable de Melilla a la Peninsula espanyola, qu'es trenca tant sovint?

Oh, y lo més bo de tot és l'enteniment que té en saber trencarse a punt, és a dir, quan li convé al govern, ó siga sempre que hi hà malas noticias que donar.

Jo, que voleu qu'us diga: em sembla qu'an aquet cable li surten las trencaduras perquè hi hà qui li afluixa el braguero.

O bé qu'el govern és el qu'està trencat. Y d'aquet mal en carrega el mort el cable. Com altro general mort en l'acció.

El dissapte de la semmana passada va tindre llog en aquesta Audiencia una altra vista en judici oral devant de jurats d'una causa per delict d'impremta.

Era el processat el conegut propagandista de la ensenyansa laica Sr. Tudury, el defensor el nostre amic particular Sr. Salas Anton, y el presunt cos del delictu un suelto publicat en el semmanari qu'es publica en aquesta població amb el titol de *La Moralidad*.

Després del periodo de prova, de feta l'acusació y la defensa y de resumir el president, qu'era, per cert, el Sr. Hermosa, y que va ferho molt diferent del dia en que tant va propassar contra el director de *La TRAMONTANA*, el Jurat va dictar veredictu d'inculpabilitat, com és natural sempre en aquesta classe de causas, y la secció de dret, en sa conseqüència, va dictar sentència absolutoria.

Repetim una vegada més: ¡Gloria al Jurat!

Y a propòsit de causas d'impremta.

El dimecres de la semmana entrant, dia 8 del corrent, tindrà llog devant del tribunal del Jurat la vista d'una causa per denuncia d'un article publicat en *La Publicidad* firmat per l'advocat Sr. Garcia del Corral, comentant l'incident aquell passat entre el president Sr. Hermosa y el Jurat Sr. Salas Anton sobre la manera de prestar el jurament, y del qual ja varem ocupar-nos en aquestas columnas quan el fet aquell va passar.

Com en aquet judici entenem que sortiran una vegada més a relluir las genialitats del ja quasi cèlebre Sr. Hermosa, recomanem als tramontanyers l'assistencia a aquesta vista, que, com havem dit ja, es realitzarà el dimecres de la semmana entrant, a las deu del matí, si s'es puntual a l'hora senyalada.

Y veurém altro cop com el Jurat sab fer absoldre las persecucions contra la premsa.

A Vilanova y Geltrú s'ha reunit un Congrés de rabassayres a fi de posarse d'acord per la defensa dels seus interessos.

Amigs sempre de l'organissació y de la defensa dels interessos del treball devant dels propietari ó explotador que res produheix, aplaudim el Congrés de Vilanova, desitjant que las sevas tascas resultin profitosas pels interessos del treball y de la libertat.

Aquellas eleccions municipals qu'es van suspendre pera ferlas amb una nova llei y quinta suspensió va donar llog a la retirada de la minoria republicana del Congrés, tornan a estar senyaladas pel dia 19 del corrent mes, sens que s'hagi fet la nova llei ni res que s'hi assembli, realisantse, doncs, l'elecció del meteix modo que s'hauria fet mitj any enrera.

Per aquet viatge el govern no necessitava alforjas.

Ni la minoria republicana sostenir aquella batalla parlamentaria de tres dias y tres nits en que la són y la gana van desempenyarhi el principal paper.

Amb aquet bullit marroqui en qu'està actualment la patria, els pares de la *llem* no sab el govern si reunirios a no, tal vegada perquè tem qu'en llog d'ajudar-lo a matar moros no l'ajudin a courre.

Perquè els conservadors ja fan una dentada tremenda esperant salvar la patria ó sacrificarse per ella...
 Aceptant ó apoderantse dels llogos públics qu'arrec ocupan els fusionistes.

Per fi, gràcies á Sant Nin y á Sant Non, á la superioritat de l'armament y de l'organització y disciplina y á un valor temerari desplegat per las tropas, el diluns sembla que l'honor nacional va quedar algo rentat á Melilla, clavant una pallassa als moros de padre y muy señor suyo.

Tot això m'està molt bé y ja estig á punt de cridar entusiasmat ¡Visca Espanyal y ¡Visca l'Exèrcit! qu'és el crit qu'are està de moda; però em contrista molt el pensar com haurán quedat las familias obreras dels fills qu'hagin mort fabricant aquesta gloria y ahont anirán á parar els pobrets treballadors que, servint á la patria, es quedin inútils per tota la seva vida pera guanyarse un bocí de pa.

Veritat que, considerant això, n'hi há prou pera refredar l'entusiasme de tanta gloria?

Però ¿com quedem? ¿Va á Melilla de generalísim en Martínez Campos ó en López Dominguez?

A Espanya tot es fa qüestió de partit. Els fusionistes volen que á l'África hi vagi el seu general, y els conservadors pretenen que hi vagi el de las corasonadas, per si quan torna carregat de llors en fa un altra qu'els enfili novament al candelero.

Y veusquí per ahont una qüestió tant general degenera en particular.

Y fins involucra una qüestió de ranxo... de la marmita política.

La minoria republicana ha acordat tornar al Congrés, y els partits de la unió han acordat també lluytar de ferm en las próximas elecciones municipales.

Com qu'aixís com aixís el govern farà lo que millor li sembli pera assegurar la seva victoria, no hi há que ferse ilusions del seu resultat.

Ey! á menos que s'anés á las urnas amb el sistema del vot de las kábilas de prop de Melilla.

No sabem per ahont serà un rata de correus que fa tres setmanas seguidas qu'es barrta el número d'un suscriptor nostro de Lleyda; però ó molt ens equivoquem ó aquet flavió fa el tort lluny de la nostra ciutat y prop del suscriptor.

Valdrá aquest avis pera evitar que hi torni? Veurem.

Els nostros amigs y companys Joan Montseny y Teresa Mañé, de Reus, s'han afillat la nena de tres anys Leonor Pallás, filla del protagonista del fet de la Gran Via.

Y també un altre matrimoni d'amigs y companys nostros es quedan el fill gran Pasqual, y algun altre solícita el quedarse el menut, de 18 mesos, bastant delicat de salut per cert, que porta el meteix nom del seu pare.

La solidaritat am la desgracia es manifesta poderosa, y la nostra afirmació d'arrán dels successos aquells de qu'un acte tant desesperat d'un que patia miseria podia resultarli el pa de la familia, va cumplirse al peu de la lletra, y podser amb una abundancia que fins á nosaltros meteixos, que ja ho veyam venir, ens causa avuy satisfactoria sorpresa.

Alguns dels qu'ens han enviat llibres es queixan, am molta rahó, de qu'encare no haugem donat compte d'averlos rebut.

No ens ha quedat fins are temps material possible, no ja pera poger escriure bibliografias, sino ni tant sols pera ferne un examen per alt y donarne compte.

Serveixi això de satisfacció, y procurarem lo més aviat possible subsanar la falta.

La huelga dels paperers de Sant Joan Lasfontes continúa ferm per part dels obrers, fent la burgesia tota mena d'eforsos, secundada per la Guardia civil, pera recullir esquirols.

A Sant Joan no cal que tinguin por de lladres aquets dias pels molts tricorres que hi campan; però en camb, per la carretera d'Olot á Sant Joan de las Abadesas hi menudejan els

robos, mentres la benemerita té d'amparar els interessos dels fabricants.

La recaudació pera sostenir aquesta huelga va donar la semmana passada el resultat següent:

Paperers de Carme, 23 pessetas. — Id. de Banyolas, 69'30. — Narcicayres y vasis companys d'Olot, 40'05. — Un Escombra-esquirola de id., 2'50. — Narcicayres de Sant Pere de Bas, 2'50. — Teisidors á má de Rubí, 30. — Paperers de La Ribá, 25. — Id. de Las Planas, 18. — Josep Juviñá, 1'30. — Castellfuitell de la Roca, 4. — Paletas de Sant Joan Lasfontes, 2. — Total 206'05 pessetas.

GRANS DE SORBA

Si algun cop, estant malalt, et vols salvar de la mort, pren tot lo que vulgis, menos lo que te ordeni el doctor.

May pot fer bondat un gat si el seu amo es descuydat.

La miseria y l'honrades ni un sol moment se separan, per això els homes honrats, quasi tots moren de gana.

Qui més mira, menos veu... y aquell qu'está dret... no veu.

Si algu t'injuria, deus perdonar; si et deu un duro... feli pagat.

Un pobre va roba' un pa y á la preso el van portar; un ric roba molta diners y... ningú va dirli res.

Aixís, doncs, per no anar á la preso, no robis may un pa; roba un melió!

Es un llum la veritat, que ja fa un grapat d'anys qu'és apagat.

Si et dona diners un tonto y un sabi et dona consells, del sabi els consells rebuts y pren del tonto els diners.

Perquè et respectin á tu... no has de respectar á ningú.

Pels que volen suicidarse y á ferho estan decidits, no hi há res tant económic com viatjar en ferro-carril.

J. Usón

Ja ha passat aquest any el dia qu'els catòlics dedican á la commemoració dels morts.

Si tots els morts qu'en vida ens carregan el mort es morissin de repent de la vida de no fer res y naixessin, á conseqüencia d'aquesta mort, á la vida de l'activitat y del treball, el món es revifaria, y á la vida de la mort qu'avuy acompanya á l'explotat, substituiria la mort de lo que dona vida á las tiranias é injusticias actuals, naixent d'aquesta mort l'humanitat á millor vida, no tenint de morirse molts per sostindre els vicis d'uns quants que viuen morintse de por de la qüestió social, sino que tots plegats viuriam la vida de la germanor, per haver mort las ambicions y l'egoisme, passant llavors la vida y la mort á ser las únics qu'es determinan en el gran laboratori de la Naturalesa, en el qual tot viu á costa de la mort y tot mor per donar nova vida á lo que té de morir á fi de que may s'acabi el món dels vius.

La tonteria en que més s'aferra La Campana de Gracia pera dir que no vol contestar als altres semanaris que li diguin alguna cosa, és la de manifestar que no vol fer el reclam á ningú, ó siga que no vol que, parlantne ella, faciliti qu'es vulgui el seu lector enterar de lo que diu l'altre periòdic á l'atacarla.

Això, que per una part demostra las miras raquiticas, innobles y sobradament interessadas de La Campana de Gracia y per altra dona ben petita mostra de la rahó que creu tenir y de l'intel·ligencia en que concepua als seus lectors, seria, fins á cert punt, discutible, si el periòdic ex-federal y ex-castelari emmotllés la seva conducta á no procurar buscar centims.

Però resulta que, entre molts altres cosas qu'es podrian citar, l'article-biografia infama-

toria d'en Pallás, que podia despertar cert interès públic, va publicarlo en un número extraordinari dels que publica á deu centims, y una carta que se li ha enviat rectificat aquells conceptes, y que temps de sobras tenia pera publicarla la semmana passada, ho ha deixat per aquesta... á bon segur per la poderosa rahó de qu'en llog de cinc sigan deu els centims que tinga de gastar el qui pretinga saber què diuen els defensors de la memoria del fusellat que tenen dret á las rectificaciones de La Campana de Gracia, perquè aquesta semmana fa també número de doble preu.

De modo qu'el qui busca dient qu'els altres buscan els cinc, ella, pera distingirse sens dupte, fins á costa de lo que denigra, no va buscant els cinc, sino els deu centims.

La Campana s'afatiga veient, y per aó batalla, als altres ulls una palla, sens veure als seus una viga.

De Tarrasa ens diuen cosas estupidas sobre la explotació á que allí estan supeditadas las donas de las fabricas, qu'al cap y al fi és mica més ó menos com per tot, per més qu'á la fabrica Alegre y C.º hagin arribat á ferlas treballar per un jornal curtissim desde las primeras horas del mati fins á dos quarts de dugas de la matindada següent.

Ja se sab: contra aquets abusos no hi há més remey que la unió...

Y esperar alguna festa senyalada al calendari del progrés pera fer bona feyna.

Vintisis horas de fog, sense descansar ni menjar ni beure, es diu que van passar part de las nostras tropas á Melilla en els combats del 27 y 28 del passat Octubre.

Ja estig veyent com, tenint en compte aquets datos, algun burgés demana qu'es fassi treballar als obrers 26 horas diarias, per haver demostrat el valent exercit espanyol qu'això es pod resistir guapo-guapo.

Y ¡Visca la Pepa! dig ¡Visca la patria!

Alguns periòdics catòlics, y entre ells El Meneo, de Madrid, han profanat la bona memoria d'en Chies, tractantlo de criminal y de què se jo què més per haver mort tal com havia viscut: lliurepensador.

Sols als corps del catolicisme, qu'arriban á dir que val més ser lladre y assesi que llibral, els són permesas tals indignitats sense ferne cas ningú, perquè entre personas sempre es tributan respectes á un cadavre calent.

Ey! Exceptuant La Campana de Gracia, encare qu'es tracti d'un fusellat.

Havem rebut una fulla dels obrers de Caldas, que no podem reproduir per falta d'espai, contestant á las mentidas que fan corre certs periòdics burgesos sobre el paro forós en que tenen d'estar els obrers d'aquella vila que treballavan á la fabrica Salas, Puigmoler y C.º

Dits senyors, després de firmar un conveni amb els obrers devant de l'arcalde y un delegat del governador, no l'han complert may, y, després de no cumplirlo, l'han denunciat, tergiversant els fets ocorreguts.

Es aquet un dato més per apreciar las excelencias dels jurats mixtos.

TRENCA-CLOSCAS

D.ª ADELA MACEL VALLS

Formar amb aquestas llettras el nom d'un poble de Catalunya.

GEROGLÍFIC

A N C
T T T
L I : : E D H
C. BARBERA y CAROL

SOLUCIONS

À LAS CABORIAS DEL NÚMERO DEBEN

Xarxa: A-ma-dó. TRENCA-CLOSCAS: LLIOSTRE.

Imprempta de L'Asenc, Ronda Universitat, 4, Barcelona